

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno Din 20.—
pololetno Din 10.—
četrtletno Din 5.—
Posamezna številka Din 1.—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

mali oglasi do 9 petiti vrst a Din 1-50
večji inserati od 10 petiti vrst naprej a Din 2-
notice, izjave, poslano, reklame petiti vrsta a Din 3-—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Na Bled!

Z zlorabljanjem verske misli so hoteli klerikalci na katoliškem shodu utrditi svojo stranko.

S proslavo kmetijske misli pa hočemo mi na kmetiskem prazniku na Bledu utrditi stališče kmetijskega ljudstva.

Zloraba vere se je klerikalcem ponesrečila in katoliški shod ni rodil onih uspehov, ki so jih klerikalci pričakovali in — vstop v vlado je za klerikalce še vedno nemogoč.

Ne more pa se nam ponesrečiti proslava kmetijske misli, zakaj samo blagru ljudstva je namenjena in zato vodi — v boj proti vladi.

Bratje in sestre! Samo od vas pa je odvisno, če bo ta boj kronan kmalu z zmago ali pa če bomo morali pretrpeti še goro trpljenja, predno izvojimo zmago, ki pa je neodvnljiva.

Zato vas kličemo na Bled, zato vas zovemo na manifestacijo kmetijske misli! Vsa slovenska javnost, pa tudi vsa jugoslovanska javnost mora spoznati, da je kmetško ljudstvo odločno pripravljeno, da brani svoje pravice ob vsakem času in proti vsakomur.

Kakor skala trdno mora stati kmetško ljudstvo in braniti svoje

stališče tako proti onim, ki špekulirajo na verski čut ljudstva, kakor tudi onim, ki zlorablajo svojo moč v partizanske in protiljudske namene.

Ne na desno in ne na levo vodi naša pot, temveč na Bled, da tam manifestiramo za slovansko kmetijsko solidarnost, da se izrečemo za našo zeleno internacionalo.

V njej je spas!

Bratje in sestre! Čehi in Srbi, Bolgari in Poljaki so se za to internacionalo že izrekli in dne 8. septembra hočejo slišati, če je tudi slovenski kmet na višku svojih nalog.

In na Bledu jim bomo dali tak odgovor, ki bo v čast slovenskemu kmetu.

Vedno za napredek je slovenski kmet in zato je za kmetijsko solidarnost.

Vedno za slovanstvo je bil slovenski kmet in zato je za slovansko internacionalo!

To je naš cilj in da povečamo to svojo vzvišeno misel, zato bratje in sestre, dne 8. septembra na Bled, na kmetijski praznik!

V boj za Staro pravdo!

NARODNE NOŠE se zbirajo ob 1. uri popoldne pri Jeklerju
REDITELJI se zbirajo v hotelu Beograd, kjer dobe rediteljske znake.

POMOŽNI BLAGAJNIKI se naj zglase pri glavni blagajni.
IZKAZNICE ZA POLOVIČNO VOŽNJO se dobe v ljubljanskem tajnistvu, Kolodvorska ulica 7.

Kako vozijo vlaki na Bled.
Iz Ljubljane na Bled:
Prvi vlak odide jutraj ob 4.40, drugi ob 6.47, tretji (posebni) ob 8 in četrti ob 11.25.

Dolenjci in Štajerci se naj odpeljejo z drugim vlakom ob 6.47, ljubljanska okolica in kamniški okraj pa s posebnim ob 8. uri.

Iz Bleda v Ljubljano se vračajo vlaki:

Prvi vlak ob 18.41, (6.41 zvečer), drugi posebni ob pol 20 (pol 8. zveč.), tretji ob 21.16 (to je od 9.16 zvečer). Drugi (ali posebni) vlak se ustavi samo v Lescan in v Ljubljani. Ta vlak ima zvezo na Dolenjsko in Štajersko, zato se ga naj poslužijo v prvi vrsti Dolenjci in Štajerci.

Dolenjci, pozor! Vlak, ki vozi iz Ljubljane na Dolenjsko ob 22.45 (trietrt

na enaisto uro zvečer) se ustavi dne 8. septembra izjemoma na vseh postajah od Ljubljane do Metlike.

Nagrade za najboljše narodne noše znašajo:

1. nagrada	1500 K
2. "	1200 "
3. "	1000 "
4. "	800 "
5. "	600 "
6. "	500 "
7. "	500 "
8. "	400 "
9. "	400 "
10. "	300 "
11. "	200 "
12. "	200 "

Poleg tega bo komisija razdelila še 2400 kron za posebno originalne noše.

IV. zemljoradniški kongres v Čurugu.

Po težkih notranjih bojih, ki jih je morala prebojevati bratska zemljoradniška stranka, da si ohrani čistost programa in da se osvobodi raznih lažiprijateljev, je zemljoradniška stranka z novo silo vstopila v boj za pravice kmetijskega ljudstva, kakor je to pokazal IV. kongres zemljoradnikov v Čurugu.

V vselem znamenju zmage zemljoradnikov pri občinskih volitvah v Srbiji se je vršil ta kongres. Dočim so imeli preje zemljoradniki le 20 občin, so si pri zadnjih volitvah priborili 132 občin in to največ v Sumadiji, kjer je kmetško ljudstvo najbolj zavedno in odkoder so izšli še vsi zmagoviti pokreti srbskega naroda.

Pa še v enem znamenju se je vršil zemljoradniški kongres, v znaku popolne notranje enotnosti. Vse brez izjeme je družila le ena misel, misel zemljoradniška, vse je spajala le ena volja, volja do zmage in v srcih vseh je bila le ena vera, da mora priti tudi kmetškemu ljudstvu odrešenje. V tej silni notranji enotnosti zemljoradniške stranke je njena udarna sila in usposobljenost, da se

ne ustraši zemljoradniška stranka tudi pred najtežjim, toda najnujnejšim, to je pred odločilno borbo z radikali, katero more in mora izvesti edino zemljoradniška stranka, zakaj to je njena zgodovinska naloga.

Še eno pomembno in razveseljivo stvar je treba posebej poudariti z zemljoradniškega kongresa. To je odločnost in enotnost, s katero se je izrekel kongres za slovanstvo in za pravo demokratičnost. Kako pomenljivo je to, moremo prav preceniti le, če pomislimo, da se je z navdušenjem izrekel za Bolgare tudi oni srbski kmet iz timoškega okraja, ki je od bolgarskih grozovitosti trpel naravnost nečloveško. Toda mučniška smrt Stamboliškega je združila vse kmetško ljudstvo in uresničilo se je to, kar smo pisali ob smrti Stamboliškega, da bo njegov spomin najsilnejši sovražnik njegovih rabljev.

Ni pa treba še posebej poudarjati, da je enako iskreno ko slovanstvo razumel srbski kmet tudi demokratičnost. Izraz brat, ki ga rabijo zemljoradniki v medsebojnem občevanju ni prazna fraza, temveč iskren

naziv, ki velja vsakomur, kdor z vso dušo pristaja na zemljoradniški program in se zanj bori, pa naj pripada katerikoli veri in kateremkoli plemenu.

Uspešen in zmagovit je bil IV. kongres zemljoradnikov v Čurugu in Čurug sam je to najjasnejše dokazal.

Čurug je velika in bogata vas v Bački. Šteje preko 12.000 prebivalcev in površina Čuruga je gotovo dvakrat večja od površine mesta Ljubljane. Vse ulice so tlakovane in po vseh hišah vlada uzorna snaga in povsodi so sledovi blagostanja. Ogromno večino prebivalstva tvorijo Srbi, ki so vsled silnega bivšega madžarskega pritiska zelo narodno zavedni. Zato je naravno, da so imeli takoj po preobratu srbski radikali v Čurugu lahko delo, vsaj so vsi vojvodinski Srbi gledali v Beograd kot v svoje sveto mesto. Ni čuda zato, da je pri zadnjih volitvah volil Čurug po večini radikale in da so dobili zemljoradniki le 500 glasov. Toda kakor je prišlo razočaranje pri nas, tako prihaja razočaranje tudi v Vojvodino in vrste radikalov se vedno bolj redijo, k čemur je tudi zemljoradniški kongres v Čurugu bistveno pripomogel.

Kongres je bil namreč odprt v nedeljo popoldne z velikim manifestacijskim zborom pred cerkvijo. Zbora se je udeležilo do 3000 ljudi in je potekel v najlepšem redu, pa tudi z največjim uspehom. Ljudstvo je spoznalo resnico in nad 200 ljudi se je na novo vpisalo v zemljoradniško stranko. Uspešnost zbora so potrdili najlepši radikali sami, ki so v svoji »Zastavi« naravnost besno napadli zemljoradnike, ker so se upali zborovati v njihovi trdnjavi.

Popoldne se je pričel kongres. Upolnomočenih delegatov je bilo nad 300, drugih udeležencev nad 700. Za predsednika kongresa je bil izvoljen bivši poslanec Milan Bošković, za podpredsednika pa bivši poslanec Rista Džokić in Milan Račko iz Vojvodine. Po prečitaniu pozdravnih telegramov in po kratkem nagovoru predsednika se je prešlo takoj k delu. Kot prvi je referiral glavni tajnik dr. Uroš Stajić o notranjem delu stranke. Finančno poročilo je podal Bora Milutinović, za poslanski klub pa je poročal njegov predsednik Lazić.

Po podanih referatih se je razvila živahna debata, ki se je drugi dan nadaljevala.

Med tem so dospeli na kongres razni gostje in je bil zato odprt kongres s posebno svečanostjo. Navzočih je bilo vseh deset zemljoradniških poslancev in to Lazić, Dušan Dimitrijević, Miloš Moskovljević, Joco Jovanović, Čeda Kukanović, Milan Djaković, Voja Popović, A. Miletić, Dušan Vujić in Marko Vidaković.

Nato je pozdravil dr. Stajić med viharim odobravanjem kongresa goste in to za Češko agrarno republikansko stranko: sen. Hybša, za češke zadrage dr. Jana Fuli in za slovaško mladino Jana Ursinyja; Ruse: Emeljanova in Viniča in zastopnike naše stranke tov. Bukovec, Ivanjišić, dr. Marušić in Zeleznikar ter zastopnike naše omladine tov. Marinko in Onić.

Bolgari se kongresa niso mogli udeležiti, ker jim je delala naša vlada sitnosti z vizumom, kar je kongres vzel z ogorčenjem na znanje.

Sledili so pozdravni govori gostov. Kot prvi je govoril senator Hybš. Prinaša pozdrave ministrskega predsednika Švehle. Če bo močna kmetijska organizacija v Jugoslaviji, potem bo to v rešitev vsemu slovanstvu. Po vojni igra

med vsemi stanovi kmetijski stan največjo vlogo. Kmetijski stan hoče graditi in ne razdirati. Zato bomo storili vse, da se nehajo sedanje slabe razmere. In uspeli bomo, ker rabimo najmanj, dajemo pa največ. Samo zemljo pod nami, sonce nad nami in delavne roke rabimo in svoje delo moremo vršiti. Mi prinašamo pomirjenje, industrializacija pa boj. Vsak stan, ki sloni na zemlji, prenese vsako krizo, vse mirovne dogovore, kakor vidimo to ravno sedaj v Rusiji, ki vstaja in edinole vsled dela kmeta.

S svojim delom nosi kmet mir in pokoj Evropi. Novo Evropo hočemo ustvariti s svojim delom, slovansko in demokratično Evropo!

V sličnem zmislu je govoril Rus Emeljanov, nakar je povzel besedo tov. Bukovec in v kratkem ter efektivnem govoru povdaril, da mora ustvariti današnji kongres podlago, da bomo na prihodnjem kongresu že vsi združeni v eni fronti, kot so bojevniki, čemur je kongres viharo pritrtil.

Za Slovake je nato govoril Ursiny in za češke zadrage Fulić. V imenu naših omladincev pa tov. Onić, ki je naglasil, da je vse delo omladine namenjeno edinole blagru naroda.

Nato je izrekel predsednik vsem gostom dobrodošlico, ves zbor pa je stoji zapel »Hej Slovani«.

Nadaljevala se je debata, ki je bila mestoma burna, toda vselej prijateljska in ki je pokazala, da tare srbskega kmeta prav tako današ-

nji režim, če ne celo v večji meri, ko nas. To pa je tudi najboljša jamstvo, da bo prišlo do združitve vseh jugoslovenskih kmetov, ker samo to je spas Jugoslavije.

Sledili so na to še drugi referati, od katerih zlasti omenjamo referat dr. Milana Gavrilovića, ki je bil programatično nad vse važen in ki izide zato tudi v posebni brošuri, na katero že danes opozarjamo vse, ki se zanimajo za zemljoradniški pokret.

(Najvažnejše misli iz brošure bomo seveda priobčili.)

Važno je bilo tudi poročilo Jove Popovića o stanju agrarne reforme. Kar smo mi že opetovano povdarjali, to je naglasil tudi referent, da se namreč agrarna reforma sistematično in dosledno ubija.

Ko so sledili še ostali referati, je bila izročena poslanskemu klubu soglasno zaupnica in soglasno sprejete tudi resolucije.

V vsakem oziru je bil uspešen zemljoradniški kongres v Čurugu, najbolj pa s tem, ker je stvoril trdno podlago za vseslovensko zemljoradniško organizacijo.

Naša slovanska internacionala mora postati, ker šele z njo bodo slovanski narodi v resnici prosti.

Predpogoj slovanske internacionalne pa je združitev jugoslovenskih kmetovalcev in zato tovariši na delo, da bomo v močni in ujedineni zemljoradniški stranki rešili tudi pereče notranje vprašanje Jugoslavije.

Kmetovalci vseh dežel, združite se!

Slovenska radikalija.

Ker ne morejo pokazati novepečeni slovenski radikali nobenih zaslug za narod, temveč le ogabno skrb, kje da iztaknejo kako koritce, hočejo postati enaki srbskim radikalom vsaj v tem, da se razumejo na partizanstvo. Seveda le na ono najslabše partizanstvo, kjer se operira z močjo, ki so si jo priborili v boju — drugi.

Ravno zadnje dni so nam podali slovenski radikali točno fotografijo svoje politične nevrednosti in nemoralnosti.

Občina Kandija je bila pridružena Novemu mestu. Zaradi tega je bil iz čisto tehničnih razlogov razpuščen novomeški občinski svet in na njegovo mesto postavljen gerent s sosvetom. Do tu bi bila stvar končno čisto v redu in nobenega vzroka ne bi bilo za razburjanje.

Obligatorični običaj pa je, da se imenuje v takih slučajih za gerenta prejšnji župan občine. Zlasti pa se to dogaja vselej, če je župan brez vsake krivde in če ni proti njemu nobenega veljavnega ugovora. Ves svet zna, da je novomeški župan brez vsake krivde in ves svet tudi ve, da je postal g. Rožman župan po volji ljudstva.

Vse te momente pa je ljubljanska pokrajinska vlada namenoma prezrla in imenovala za gerenta ne bivšega novomeškega župana, temveč dr. Gregorića. In zakaj? Zato ker je dr. Gregorić radikal. Torej iz partizanskih ozirov.

Se lepše pa so dokumentirali naši divni slovenski radikali svojo nevred-

nost z imenovanjem sosveta. Kar pet radikalov, menda sploh vse, kar jih ima Novo mesto, so vtaknili v sosvet, dočim so vse druge stranke skoraj popolnoma prezrli.

Bodi povedano gospodom slovenskim radikalom, da je tako početje v Sloveniji nekaj nezasižanega in da protestira proti njemu vsa poštena javnost.

Če ne znajo naši slovenski radikali drugo, ko da posnemajo srbske radikale samo v njihovih najslabših lastnostih, v njihovem partizanstvu, potem naj obesijo svojo politiko kar na klin.

S takimi manirami si pač more pridobiti ljudi brez značaja, ne pa slovenskega naroda, ki je v svojem jedru še vedno pošten in pravičen.

Pomilujemo srbske radikale, da nam niso mogli najti slabših nasprotikov, kakor pa so ti, ki žive v Sloveniji na račun radikalnega imena. Je v resnici uporno, kadar ima vladna stranka tako žalostne reprezentante ki jih imajo radikali v Sloveniji.

Se bolj žalostno pa je to, da imajo radikali v Sloveniji tako žalostno opozicijo, da ni niti ena stranka protestirala proti novomeškemu škandalu.

Zato pa je naša dolžnost, tovariši, tem večja, da vsaj mi, magari kot edini, nastopimo za pravice ljudstva.

Zato v boj za Staro pravdo, da že enkrat preženemo iz slovenske politike špekulante, ki poznajo samo skrit za korita — in nič drugo!

Od vremenskih nezdod prizadetim.

Poročali smo, da je tov. Pucelj takoj, ko se je izvedelo o velikanskih škodah, ki jih je prizadejala toča in druge vremenske nezdode prebivalstvu, vložil na kmetijskega ministra obsežno in detajlirano interpelacijo, v kateri je zahteval takojšnjo pomoč vlade težko prizadetemu prebivalstvu. Naglasiti je pri tem treba, da je tov. Pucelj v nasprotju z drugimi zahteval pomoč ne samo za od toče prizadetim kmetovalcem, temveč sploh za

vse, ki so trpeli od kakršnihkoli vremenskih nezdod.

Interpelacija tov. Puclja je bila tako utemeljena in tako temeljito obzložena, da ni mogel uspeh izostati. In res je minister za kmetijstvo v polnem obsegu usvojil predloge tov. Puclja, kakor je razvidno iz ministrskega odgovora na Puclevo interpelacijo. Odgovor ministra se glasi:

»Gospod poslanik!

Odgovarjajoč na Vaše pismo, ki ga dobil od gosp. omenjenega komisije, bom s svoje strani skrbel, da pomagam s sredstvi, s katerimi razpolagam prizadetemu prebivalstvu.

Kar pa tiče osvoboditve od davka, čast mi je zaprositi Vas, da se za to obrnete na gospoda finančnega ministra kot pristojnega ministra in jaz s svoje strani sem pripravljen, da podpiram Vaše upravičene zahteve.

Prejmite, gospod poslanik tudi pri tej priliki izraz mojega odličnega spoštovanja.

Minister poljoprivrede i vode
K. Lj. Miletic s. r.

Sejmi in politika.

Vsak pameten človek bi dejal, da sejmi, kot strogo gospodarske prireditve nimajo s politiko prav nobene zveze. Priznati je treba, da je skoraj po vsem svetu tudi v resnici tako, le v naši Jugoslaviji delamo v tem oziru nečastno izjemo.

Tako je blokaški »Jutarnji list« silno napadel ljubljanski velesojem in mariborsko razstavo. Po njegovem mnenju se smejo prireditelj sejmi edine v Zagrebu, ki da je središče vse trgovine. Nas prav vesel, da je »Jutarnji list« tako hitro razkril svoje prave misli glede Slovencev. Dobri smo namreč Slovenci Hrvatom le tedaj, kadar bi Hrvate slepo ubogali in delali za nje, drugače pa smo »neumni Krajci«, ali kakor je Radič še ne sramuje rekel »kranjski magarci«. Tako torej umevajo velehrvati zvezo s Slovenci.

Nič boljši pa seveda niso velesrb. Glasilo topčiderskega ministra Jankovića revolverski »Balkan« proglašal nad ljubljanskim velesojem naravnost bojkot in to — zaradi politične klerikalce.

Velehrvati in velesrbji so se znašli v zavisti proti slovenskim sejmom v bratskih slogi in s tem dokazali, da je za Slovence tako velehrvatstvo ko velesrbstvo popolnoma napačno.

Samo tisti, ki so v resnici Jugoslovenci, morejo biti naši prijatelji. Od srbskih strank so to danes edino zemljoradniki, od Hrvatov pa »Tribunaš«, ki so pa žal brez vpliva.

Ljubljanski sejem nam tako ne kaže samo pot k pravemu gospodarskemu napredku, temveč tudi k pravi politiki.

III. ljubljanski velesojem.

Ob številni navzočnosti najodličnejših predstavnikov naše trgovine, obrta, uradov, zastopnikov kulture in politike je otvoril v soboto, dne 1. septembra točno ob pol desetih dopoldne predsednik glavnega odbora g. Bonač III. ljubljanski velesojem.

V svojem pozdravnem govoru je povdaril g. Bonač velik napredek, ki ga leto za leto izkazuje ljubljanski velesojem, ki so postali že pravi mejniki v razvoju naše industrije in obrta.

Za njim je prevzel besedo minister za trgovino g. dr. Dragotin Koljic, ki je naglasil velik pomen, ki ga imajo velesojmi s svojim gospodarskim delom za napredek države. Nato si je minister ogledal razstavljene predmete in opetovano izjavil svoje zadovoljstvo nad krasnim delom, ki je bilo vidno vseh.

Popoldne si je ogledal kralj Aleksander I. v spremstvu princa Arzena velesojem. Tudi na kralja in njegovo spremstvo je naredil III. ljubljanski velesojem kar najboljši vtis, kar je kralj tudi opetovano povdaril. Odveč je omeniti, da je bil kralj povsodi kar najpristranejši pozdravljen, vsaj je njegovo ljudomilno obhajanje z ljudmi že davno osvojilo srca vseh.

III. ljubljanski velesojem je zelo dobro obiskan, tako od razstavljalcev, kot tudi od kupcev. Zlasti je treba povdariti dejstvo, da stalno raste krog gostov iz juga naše države. To je častno priznanje solidnosti naše trgovine in industrije, obenem pa tudi najzgovornejši dokaz potrebnosti ljubljanskih sejmov. Obisk kupcev iz juga je, kakor zatrjujejo vsi poznavalci razmer, dokaj velik, kakor pa ga je mogel zaznamovati zagrebški zbor, ki hoče sebi urediti monopol trgovskega posredovanja. Številni obisk iz juga pa dokazuje še eno, da preti Sloveniji gospodarska smrt, če bi se Slovenija zaprla jugu in bi storila, če bi uganjala separatistično politiko. To je brklo okusil Zagreb, čegar zbor ni dosegel onega uspeha ravno zbog tega, ker patriotski Srbi niso hoteli podpirati tistega,

ki jim dosledno dela neprimliko, ki se ne straši niti pred protidržavno politiko. Bodi tu zadoščenjem konstatirano, da je naš nekdanji vstop v vlado in naše glasovanje za ustavo bistveno pripomoglo k temu, da ni Slovenija tako slabo zapisana med srbskim narodom, kakor bi vsled neodkritosrčnosti in dvo- rezne klerikalne politike sicer zaslužila.

Dober obisk Ljubljanskega sejma pa je tudi v polni meri zaslužen. Organizacija sejma je vedno bolj popolna in daje prirediteljem sejma častno izpričevalo. Razstavljeno blago kaže, da naša industrija stalno napreduje in da je vedno bolj in bolj kos tuji konkurenci. Po dosedanjih rezultatih smemo upati, da bo naš obrt napredoval tudi v bodoče ter v kratkem času v stanju, da bo mogel s tujim blagom konkurirati tudi brez zaščitne carine. Nujno potrebno je to, ker smo mi zemlja, ki je za prosto trgovino naravnost ustvarjena. Ali se poslužimo prednosti našega zemljepisnega položaja ter smo tranzitna dežela za izmenjavo blaga med okcidentom in orientom in smo za prosto trgovino, ali pa bomo le živoratili s tem, da bomo svoje trgovsko delovanje s pretrano zaščitno carino omejili le na ozemlje naše države. Pri tem pa bomo trpeli še to neprimliko, da bo vsled pretrane zaščitne carine postajala naša industrija vedno slabša in tudi odušaka. Vendar ne more biti pametnega gospodarja, ki bi dejal, da je pravilno, če je v Jugoslaviji izdelan papir dražji ko oni v Avstriji, dasi je treba za avstrijski papir plačati višjo prevoznino in uvozno carino. S tako zaščitno carino se kraje ljudem denar, s tako zaščitno carino se ubija gospodarski napredek dežele. Trdno smo uverjeni, da bo ena glavnih posledic velesojemov tudi ta, da bo naša industrija tako napredovala, da bo izhajala polagoma brez zaščitne carine.

Se eno treba povdariti. Organizacija sejmov v naši državi bi morala biti taka, da bi protežirala razvoj industrije in obrta, ki je v resnici čisto naša, pri kateri je udeležen vsaj v pretežni večini čisto naš kapital. To protekcijo rabita naš obrt in naša industrija v veliki meri in sicer od strani države ravno tako ko od strani privatnikov. Prav je, da razstavljajo pri nas tudi tuje tvrdke in z gospodarskega stališča samo pozdravljamo, da se z velesojmi izločuje nepotrebno število posredovalcev. Toda zakon bodi, da mora tuja tvrdka v vsaki stvari plačevati višje pristojbine ko domača, da mora tako domače podjetje vsled nadplačil tujca razstaviti z manjšimi sredstvi.

Prepotrebno je dalje, da se gre na roko zlasti obrtnikom v pogledu reklame. Velike tuje firme morejo z lahko plačevati strokovno dobro pisane žurnalistične novice o svojem blagu, jih priobčevati po listih, česar naši manjši trgovci, zlasti obrtniki absolutno ne zmorejo. Zato bi moral biti pri sejmu urad za reklamo, ki bi se moral zlasti ozirati na naše obrtnike, ki so pravzaprav kader onih iznajditeljev in delavcev, od katerih izhaja napredek obrta, pa tudi industrije.

Protekcijo v resnici naši industriji mora biti geslo ljubljanskih velesojemov in njih zasluga za naše gospodarstvo se bo znatno povečala.

Povdariti pa moramo tudi, da se naše kmetijsko ljudstvo važnosti velesojemov vse premalo zaveda. Smo na tem, da dobimo v Ljubljani borzo, ki more imeti pomen le, če bomo znali organizirati svojo trgovino s poljskimi pridelki, zlasti z lesom in živino tako, da bomo dobavljali tujemu svetu brez nepotrebnih in dostikrat naravnost oduških posredovalcev.

Naše sirarstvo se mora nadalje povzpeti tako, da bo zadovoljevalo ne le domači trg, temveč da bo moglo nastopiti tudi na tujih trgih. Velesojmi so najugodnejša prilika za pridobivanje tujih trgov in zato je treba, da jim posveča tudi podeželsko ljudstvo vso pozornost.

Dobro bi bilo, da bi se našel na velesojmu tudi kak kotiček za pouk kmetijskega ljudstva. Razstava umetnih gnojil, raznih žit, poljedelskih strojev, itd., bi nudila ugodno priliko za nazoren pouk s pomočjo diagramov. Na III. velesojmu vidimo v tem oziru tudi že nekaj prav uspešnih korakov, želeli bi, da bi jih bilo na IV. sejmu še več.

Po delu, ki ga stalno vrše ljubljanski velesojmi, bi morali polagoma postati ljubljanski velesojmi žarišče vsega našega gospodarskega napredka. Z zadovoljstvom priznavamo, da se prireditelji ljubljanskih velesojemov trudijo, da dosežejo to, toda podpirati jih mora vsa javnost in ne samo z obiskovanjem paviljonov v veseljem prostoru, temveč tudi z živo propagando za velesojem in z agitacijo za pravilno umevanje naših gospodarskih nalog.

Končno še eno! Od mnogih strani so padle besede, ko da »agrarci« bili nasprotni temu, da se Slovenija razvija v industrijsko deželo. Ta očitek, ki leti

predvsem na nas, je tako smešen, da spada k večjemu v prav spozabljen voliven boj! Nasprotni! Mi sami uvidevamo najbolje, da je sufit delavskih sil v Sloveniji tako velik, da bo izseljevanje stalno vprašanje Slovenije, če ne bo industrija zaposlila delavnih sil. Zato pozdravljamo vsak pameten in potreben razvoj industrije.

Odlučno pa smo proti temu, da se s tujim kapitalom izkorišča naša sedanja industrijska nerazvitost in da se s tujimi kapitali ovira naša gospodarska osamosvojitev. Kako naj postanemo vendar gospodarsko osamosvojeni, če postavljamo tuji kapital v obliki svojih podjetij tuje trdnjave na naše ozemlje in če v njih daje celo pod znano sleparsko pretvezo, da so le tuji kvalificirani delavci, prednost tujemu delavcu pred našim!

Zato pravimo: Glavno je, da posvetimo vso pažnjo našemu domačemu obrtu, da napreduje to polagoma tako, da se samo od sebe izpopolne s tvorilnim izdelovanjem blaga. V ta namen pa rabimo dobre statistike in potem tudi dobre propagande.

Naj prevladajo merodajni krogi, če bi ne bila umestna propaganda za lan ali sladkorno peso in če ne bi taka propaganda mogla imeti mesta tudi na III. ljubljanskem velesojmu.

III. ljubljanski velesojem se je z letošnjim sejmom popolnoma udril in danes ni več v debati vprašanje njegove potrebe, temveč samo njegovo izpopolnitve.

Začetne težkoče so premagane, sedaj na delo vsi, da bodo premagane še ostale!

Pridobitni sloji na III. ljubljanski velesojem!

Poraz Mussolinija.

Mejo med južno Albanijo in Grško določujo trenutno tri zavezniške razmejitevne komisije, med temi ena italijanska. Ker je italijanska komisija, sledeč imperijalistični politiki Italije, dosledno nastopala proti Grški in stalno označevala mejo v škodo Grške, je nastalo naravno mnogo sporov med grškim prebivalstvom in laško razmejitveno komisijo.

Tak je bil položaj, ko je nakrat prišla vest, da je vsa italijanska komisija, z generalom Pellinjem na čelu bila od neznanih napadalcev ubita. Zločin je seveda vse obsojdo vreden in naravno je, da je bila vsled umora komisije vsa italijanska javnost silno razburjena.

Duška temu razburjenju je dala Mussolinijeva vlada, toda na tako pretrano način, da je izzvala proti sebi splošno negodovanje Evrope. Italija je namreč zahtevala od Grške tako ponižujoče zadoščenje, da bi bila kršena grška suverenost. Med drugim tudi, da morajo voditi preiskavo proti zločincem italijanski oficirji, torej slično kar je zahtevala Avstrija po umoru Ferdinanda od Srbije in pa 50 milijonov lir odškodnine za sorodnike petero ubitih članov komisije.

Na te pogoje pa grška vlada ni mogla pristati in se je obrnila za posredovanje na Svet narodov. Ta je v svoji seji z dne 2. septembra sklenil, da posreduje in ugovori italijanskega delegata Salandre niso dosegli drugo, ko odgovoriti intervenciji za en dan.

Italija, oziroma bolj rečeno Mussolini, pa ni bil s tem zadovoljen, temveč je odredil delno mobilizacijo italijanske vojske in zaukazal, da zasede italijanska mornarica otoke Krk, Pakos in Antipakos. Povelje je bilo takoj izvršeno.

Ko je priplula laška eskadra pred Krk in zahtevala predačo otko, se je grški poveljnik temu uprl, ker da nima nobenega tozadavnega povelja od svoje vlade. Italijani so nato izstrelili na otko par strel in z njimi ubili 10 nedolžnih civilistov. (Za vsakega Italijana sta bila torej ubita že dva Grka.) Nato so otko zasedli in razvili italijansko zastavo.

Grška vlada je proti tej okupaciji protestirala pri vseh veleliah. Grški protest je imel uspeh in Angleška je prešla takoj na grško stran, skoraj pa tudi Francija in ves ostali svet in danes je Italija popolnoma osamljena.

Kaj so hoteli Italijani?

Brez vsega je jasno, da ni razburjala smrt petih Italijanov laške vlade tako, da bi ta pričela kar z vojno. Toda »veliki« diktator Mussolini je mislil, da je sedaj ugodna prilika, da se uresniči laški imperijalistični cilj in samo zato je nastopila Italija tako brezobzirno proti majhni Grški.

Italija si že od nekdanj prizadeva, da dobi premoč nad Albanijo, da bi se mogla okoristiti z velikimi petrolejskimi vrelci, ki so med Elbassanom in Valono. Poleg tega se bori Italija za popolno nadoblast nad Jadranskim morjem, a ključ do Jadranskega morja je otko Krk. Šele tedaj, kadar bo Italija v posesti Valone in Krfa, je vhod v Jadransko morje čisto v njenih rokah. Razven tega hoče Italija prisvojiti sebi

trdno postojanko tudi v Egejskem morju, zlasti v Solunu. S svojim pohodom na Krk je Mussolini vse te načrte razkril in zadel s tem ob močnega nasprotnika, ob Angleško, ki nikakor ne more trpeti, da bi moč Italije tako zelo narasla.

S tem pa je usoda laške ekspedicije tudi že zapečaten in italijanski fašisti so pod vodstvom Mussolinija doživeli svoj prvi, pa težki poraz v zunanji politiki.

Tudi pri nas je bilo vse polno ljudi, ki so se divili modrosti Mussolinija. Upamo, da bodo vsi ti ljudje sedaj korenito ozdravljeni, ker take blamaže, takega diskreditiranja, kakršnega je doživel s svojo avanturo Mussolini, si ne more privoščiti vsak.

Ogovo je, da bo moral Mussolini popustiti in s tem svoj poraz pripoznati. Ogovo pa je tudi, da bo skušal svoj poraz olepšati z uspehi v reškem vprašanju. Sramota za nas vse je, če mu bo to uspelo.

Grško-italijanski konflikt nas uči: Če bi bili Jugoslovenci na višku svoje naloge, potem bi se morali zaradi reškega vprašanja združiti vsi v rešilnem in složnem odporu, zakaj preneumno je, da bi Mussolini popravil svoje napake — na naš račun!

Grozen potres na Japonskem.

V soboto ob štirih zjutraj je zadel Japonsko silovit potres, kakršnega menda sploh še ne pomni človeška zgodovina. V šestih minutah je bilo skoraj popolnoma uničenih dve milijonskih mest, v šestih minutah je bilo milijone ljudi brez doma in uničeno na milijarde ljudske premoženja.

Središče tega silovitega potresa je bilo med mesti Tokio in Yokohama. Potres je sigurno vulkaničnega izvora, vsaj šteje Japonska nič manj ko 60 dežulov in 140 ugasilnih ognjenikov, od katerih je najbolj čašen ugasil ognjenik Fujiyama. Ta nad 3000 metrov visoka gora je Japoncem sveta in ne najdete skoraj japonske pokrajinske slike, da ne bi bil na njej upodobljen Fujiyama. Milijoni in milijoni Japoncev se spominjajo dnevno Fujiyame in ko skopni v juniju in juliju vrh Fujiyame sneg, pohiti na Fujiyamo na desetisoče Japoncev.

Mesto Tokio je razven predmestja Šija popolnoma porušeno. Kar ni uničil potres, to je upepelil požar, ki je nenadoma izbruhnil na več krajih. Enako je silno trpela Yokohama, največje japonsko pristanišče. Tu je povzročil potres, da so se dvignili silni valovi, ki so potopili skoraj vse ladje v pristanišču. Kako silen je bil potres, se vidi tudi iz tega, da so bili vrženi vsi vlaki, ki so bili na potresnem ozemlju, s proge in popolnoma razbiti. Pri potresu je poginilo do 20.000 ljudi. Človeških žrtev pa bi bilo znatno več, da niso japonske hiše nizke in lesene. Prebivalstva se je polastila silna panika in na ulicah so se odigrali strahoviti prizori. Cesarski grad je popolnoma porušen in mikado se je rešil le z največjo težavo.

Tokio šteje skoraj 2 milijona prebivalcev, Yokohama pa preko 1 milijona. Vse to prebivalstvo je brez kruha in večini je uničeno vse premoženje. Potres je velikanska katastrofa za vso Japonsko, ki jo bo pridni in marljivi japonski narod le s težavo prebolel. Še podrobnosti o potresu na Japonskem.

Pariz, 3. sept. Pri potresu v Tokio je izgubilo življenje nad 100.000 ljudi. Mestece Atemo je popolnoma porušeno. Mesto Ita je preplavila voda. V Tokiju so proglasili obsešno stanje, da preprečijo ropanje in tatvine.

London, 3. sept. Vse vlake, ki so vozili za časa potresa v Tokio, je potres uničil. Vsi potniki so mrtvi.

Pariz, 3. sept. Aparati na potresnih opazovalnicah so zaznamovali večeraj zvečer nov potresni sunek, ki je bil prav tako silen, ko sobotni. Iz tega sledi, da se je potres obnovil v vsej svoji grozovitosti.

Pariz, 3. sept. Cesarska palača v Tokiju ni porušena. Vse mesto, razven dveh predmestij, je do tal porušeno. Enaka usoda je doletela mesto Yokohama. Vulkan Ošimi je pričel delovati. Sveti otko Oskima je poplavljen. Od evropskih diplomatov ni nobenih vesti. Vse se boji, da so izgubili življenje.

Pomoč porušeni mestom se vrši z vso naglico. Z letali prinašajo v mesto živila. Požar mesta Tokija je bil s pomočjo vojaštva omejen. Če se ne ponovi potres, potem je upanje, da so bile prve vrste o silovitih učinkih potresa malo pretirane.

Pokrajinske vesti.

(Seja načelstva SKS) je bila v soboto, dne 1. septembra. Kljub slabemu vremenu je bila seja zelo dobro obiskana in je potekla uspešno ter v popolni soglasnosti. Glavna točka dnevnega reda je bilo poročilo tovarišev, ki so se

udeležili zemljoradniškega kongresa v Curugu. Na podlagi njihovega izčrpnega poročila je bilo z navdušenjem sklenjeno, da se stopi v najožje stike z zemljoradniki naše države. Na seji je bilo tudi podano tajniško in blagajniško poročilo. Obe poročili dokazujeta naš lep napredek. Zlasti opozarjamo na snovanje mladinskih organizacij, za katerih snovanje je že vse pripravljeno. Takoj vsi na delo, da bo naša organizacija kmetičkih fantov in deklet čim hitreje in čim solidneje delovala. Bodočnost je tistega, kdor ima mladino, zato na delo za naše mladinske organizacije. Končno se je govorilo tudi o Kmetičkem prazniku na Bledu, nakar je tov. Pipan zaključil plodonosno sejo.

(V počastitev spomina pok. Gustava Pirca) odide skupina tovarišev po Blejskem prazniku, v Srednjo vas na grob Gustava Pirca, kjer položi venec. Tovariši, pridružite se skupini in počastite spomin največjega kmetijskega prijatelja.

(Skupščina CMD) bo letos v Ptuj in sicer dne 8. septembra. Tovariši udeležite se skupščine.

(Danica Hrističeva), prva dvorna dama naše kraljice in predsednica Ženskega saveza je nenadoma umrla na Bledu. Danica Hrističeva je bila ena najzaslužnejših srbskih žen, ki je vse svoje življenje posvetila delu za bližnjega. Bila je vnet prijateljica Slovencev in njena zasluga je, da je dečji dan na Bledu končal tako uspešno. — Veliki jugoslovanski rodoljubkinji bodi ohranjen časten spomin!

(Naši shodi). — V nedeljo je priredil tovariš Pucelj dva shoda v novomeški okolici, in sicer zjutraj ob pol sedmih v Prečni in ob pol enajstih v Gorenji Strazi. Na prvemu je predsedoval tov. Globevnik, na drugem tov. Dular. Tov. Pucelj je podrobno razložil, kako so se »borili« klerikalci za avtonomijo in kako so jo »dosegli«. Razkrinkal je v drastičnih besedah uspehe in dobre podpiranje samoradikalne vlade in ostro ožigosal klerikalno sleparjenje volivcev z obljubami pred volitvami. Navzoči klerikalci so mirno poslušali; spoznanje prihaja med ljudi, dasi malo pozno. Blagoslov 18. marca je prišel v obliki davčnih čekov in tlake in ljudstvo škrtu.

(Donesek h karakteristiki naše žurnalistike.) Ko smo priobčili članek »Opozicija in država«, o katerem moremo brez nevarnosti očitka neskrupulnosti reči, za demokrate načelne važnosti, ni odgovorili nanj niti en demokratski list. Ko smo priobčili o V. katoliškem shodu težke in nikakor ne prazne očitke, je pa molčal vesoljni klerikalni tisk. Ali je slovensko časopisje v resnici tako slabotno, da ne ve, da je njegova dolžnost pospeševati razčiščenje pojmov?

(»Jutra« in vsem ostalim domišljavim mladinom.) Ker ni uspel mladinski poizkus, da bi zlorabili gospodarski zavod v svoje namene, kar smo preprečili predvsem mi, se skušajo maščevati potrebno, da seo ziram na brezposledno slabše informiranem »Jutra« razne laži in neresničnosti o naši stranki ter o naših pristaših. Tako je lagalo »Jutra«, da snuje tov. Drofenik skupno z dr. Vošnjakom novo stranko, da se bojimo za uspeh Kmetičkega praznika na Bledu, da zato iščemo pomoči pri meščanstvu v Ljubljani in slično. Na vse te neslanosti in izbruhe onemogije jezice, rečemo samo to-le: Vselej, kadar smo načelno govorili, nam je ostalo »Jutra« dolžno odgovora. Zato ne smatramo za potrebno, da se oziramo na brezposledne zbudiljaje, ki bi jih radi gospodje od »Jutra« prizadejali. Pač pa se bomo potrudili, da bo dovršen proces, ki se že dogljava, da bodo namreč oni, ki so samo balast napredku, izginili s površja. In zato jih bomo prišli tam, kjer posebno boli, dočim jih bomo v »Kmetičkem listu« pardoirali.

(O udeležbi naših tovarišev na zemljoradniškem kongresu) kvasari tudi »Avtonomist«, ki ve celo, da se je kongresa udeležil tudi tov. Pucelj, kar je seveda popolnoma neresnično. »Avtonomist« se silno boji, da nas bodo srbski kmetje ociganili, kajti vsako ujednjenje, da je še vedno pomenilo prevlado Beograda. Ne čudimo se prav nič, da »Avtonomist« pravaga bratskega združanja sploh ne razume, ker kako naj izvede resnično ujednjenje samoslovenec ali samosrb. Zato se naj »Avtonomist« za nas nikar ne boji, zlasti, ker mora biti prepričan, da ni za nas njegov strah drugo ko prazna ilnavščina. Kar pa tiče ociganjenja, pa bi spomnili »Avtonomista« na par ljubljanski zgodbi, kako so bili ociganjeni Amerikanci za dar svobode, kako je bilo ociganjeno socialistično delavstvo za Blasnikovo tiskarno, kako so bili ociganjeni socialisti v sedanjih Zadružni banki itd. — To je namreč tisto, da se kmetijskega ljudstva ne ocigani samo v Beogradu, temveč tudi v Ljubljani in mi se združujemo s srbskimi zemljoradniki ravno zaradi tega, da

preprečimo sploh vsako očitjanje in ne samo v Beogradu, temveč tudi pri nas doma. In sedaj bo menda »Avtonomist« razumel, da je njegov strah smešen, naša namera pa nad vse resna in koristna.

(Neprostočolno priznanje.) V »Slovenec« z dne 23. avgusta čitamo sledeč pomemben stavek: »Ali razume ljudstvo res vedno in v popolni meri, za kaj gre pri teh ali onih volitvah? Ali je večina ljudstva res vedno in povsod pravilno in objektivno poučena o političnem stanju in ali ga razume?« — Res je! Večina slovenskih volilcev dne 18. marca res ni znala, da so bila vsa klerikalna volilna gesla samo nesramna farbarija! Toda kaj če spoznajo pri prihodnjih volitvah volilci, da so vse klerikalne obljube samo laž in prevara? Ali mar »Slovenec« že danes pripravlja javnost na nazadovanje, ki ga pri prihodnjih volitvah klerikalci doživijo? Ali tudi že »Slovenec« spoznava, da pada številno klerikalnih backov, ki pravijo na vse »da«, samo da jim tako zaukažejo.

(Kratek odgovor »Slovenskemu gospodarju«.) Glasilo backov ne zasluži, da bi se mu odgovarjalo, zato samo približno njegove laži. — 1. Za izredne kredite vladi v znesku 1200 kron so klerikalci glasovali in tu ne pomagajo nobena žavba. — 2. Zaradi polovične vožnje na katoliški shod je stvar ta, da so mogli dobiti klerikalci polovično vožnjo samo zato, ker je vlada zatisnila ne eno, ampak obe očesi in verjela, da je katoliški shod nepolitičen. Za Bled pa so prošle za polovično vožnjo kmetijske podružnice in je po zakonu polovična vožnja morala biti dovoljena. — 3. Dopisa iz dežele, ki je bil priobčen v »Kmetijskem listu« pa Pijani gospodar sploh razumel ni in zato čveka tudi tako neumno, kakor bi mogel to storiti samo popolnoma izkisan pijanec na pepelnico sredo. No, pa takšni so imeli v uredništvu »Slov. gospodarja« vedno sigurno zavetišče.

(Volilni odmevi.) Kakor nalašč za katoliški shod se je vršila dne 29. avgusta v Ribnici razprava proti Antonu Oblaku, posestniku in trgovcu v Grabnu pri Sodražici, ki je zapeljan od klerikalnih klicačev na znanem volilnem shodu v Sodražici psalov tov. Pucija z lažnivcem in mesarjem. Zaradi razbitja shoda je bil Oblak že obsojen na dva dni zapora, sedaj pa bi bil obsojen še zaradi psov, da mu ni tov. Pucelj v svoji znani dobrotosti odpustil proti temu, da Oblak 1. plača za občinske reveže v Sodražici 100 dinarjev, 2. da objavi prekliz za zavalto tov. Pucija, ker je odstopil od zasebne tožbe, potem nabitja preklica in zahvale na občinski deski pri Sv. Gregorju ter da 3. poravnava vse stroške. — Tako plačujejo klerikalni zapeljanci težke denarce, ker razumevajo Kristusov nauk tako, da obrekujejo svojega bližnjega.

(Kovor pri Trzinu.) Pri poštnem uradu v Trzinu vladajo zadnje čase prav čudne razmere. Namesto, da bi se v našo obrtno vas, kjer je poleg mnogih trgovcev razne stroke tudi sedež treh uradov, dostavljala pošta vsaki dan, se pa od 1. avgusta dalje zadržuje le enkrat na teden. Kaj je vzrok temu? Menda nismo kje v albanskih gorah! — Poštno upraviteljstvo v Trzinu se naproša, da te nezdrave razmere čimprej odpravi.

(Z Gorenjskega) nam pišejo naši planšarji sledeče: Na planini, na kateri se je od pamtike pasla naša živina, se nakrat ne smejo pasti naši konji. To pa baje zategadelj, ker je planina last državljana nemške Avstrije. Ta argument je seveda popolnoma jalov, ker služnostne pravice ne ugasnejo s tujim državljanstvom. Ampak čudno se nam zdi, odkod taka uslužnost Avstrijem, ko pa naši ljudje doživljajo od Avstrije naravnost nezasičane krivice. Tako je kupil bivši poslanec Grafenauer na Gorenjskem posestvo in je hotel prodati v Avstrijo 700 kubičnih metrov lesa, pa mu tega avstrijska vlada ne dovoli. Kaj delate gospodje Brejci in slični, ki imate v svojih rokah vso politično moč slovenskega naroda in da ne pomagate možu, ki je za Vas tako zaslužen in ki je bil gotovo eden najpoštenjših med nami. Ali tako plačujete ljudi, ki so trpeli in bili preganjeni zato, ker so bili zvesti svojemu narodu?

(Občinski zastop v Novem mestu) je razpuščen vsled priklopite Kandije k Novemu mestu. Za gerenta je imenovan radikal dr. Viktor Gregorič, za prisednike pa: trgovec Ogorevc (namestnik), brivec Buk, čevljarški mojster Podbevšek, posestnik Pauser, davčni upravitelj Uderman, davčni uradnik Mejak, ključavničarski mojster Lampe, posestnik Kastelic, trgovec Košir, višji fin. paznik v p. Poljanšek, post. uradnik Vojska, in za Kandijo posestnik Josip Zure.

(Iz Cerkelj pri Krškem.) Pri nas se je lansko leto delal čez Krko lesen most. V to svrhu se je sestavil poseben odbor, v katerem so bile zastopane vse stranke. Most se je gradil večinoma s prostovoljnimi prispevki. Poleg tega je dala vlada 400.000 kron, kar je bila za

sluga tov. Pucija in Rajarja. Po krivdi odbora pa je most veljal 300.000 kron več, kakor pa je bilo delo oddano. Zato manjka odboru sedaj ta vsota. Končno je krila primanjkljaj posojilnica, ki je posodila potrebno vsoto. Da bi se sedaj to posojilo vrnilo, je začel odbor iztirjavati od tukajšnjih okoličanov znatne vsote in sicer na krivičen način, ki presega vse mere. Par primerov: Posestniku, ki ima preko Krke samo majhen gozd, so odmerili, da mora plačati 3500 kron, dočim naj plača njegov, neprimerno premožnejši sosed 1000 kron manj. Znatne vsote so bile naložene tudi obrtnikom in posestnikom, ki nimajo preko Krke prav nič zemlje. — Prosimo zato okrajno glavarstvo, da naredi red, ker je vendar nemogoče, da bi imel mostni odbor, končno vendarle čisto privatno podjetje, pravico nalaganja davkov. Primanjkljaj naj plačajo samo interese, drugi bodo z mostnino itak plačali svoj delež. Vsi smo mnenja, da bi bilo najbolj pravilno, če bi vlada odmerila vsakemu toliko, da more plačati in to po njegovem premoženju, ne pa da bi se gledalo na žlahto in podobno. Čudno je tudi, da je bilo onim v bližini mosta odmerjeno manj, ko oddaljenim. Vlada naj napravi zato red!

(Na močjanski šoli v Ljutomeru) se prične novo šolsko leto z vpisovanjem za I. razred dne 11. septembra; dne 12. septembra je šolska maša in se vrše ponovljajni izpiti; dne 13. septembra pa se začne z rednim poukom.

(Na močjanski šoli v Ljutomeru) se sprejme v I. razred še nekaj dečkov, ki so dovršili z dobrim uspehom 5. šolsko leto. Starši, posebno kmetiki, poslušajte se ugodne prilike, pa z razmeroma majhnimi stroški priskrbite svoji deci boljše izobrazbo! Oglašiti se je s šolskim naznanilom in krstnim listom pri ravnateljstvu.

Politične vesti.

(Občinske volitve v Srbiji.) Uradno se razglša sledeč rezultat občinskih volitev. Od 2241 občin so dobili radikali 1414, demokrati 515, zemljoradniki 83, razne meščanske liste 71, džemijet 15, republikanci 5, komunisti 1, v 71 občinah pa volitve še niso bile izvršene. Izid v ostalih občinah pa je negotov. — To uradno poročilo pa ni povsem točno. Zemljoradniki namreč niso dobili 83 temveč 132 občin. Ker so imeli prejemljivi zemljoradniki samo 20 občin, je izid volitev za zemljoradnike nad vse razveseljiv. Zlasti pa so napredovali zemljoradniki v Šumadiji, iz katere so izšli še vsi zmagovalni pokreti.

(Neuspeh Radića.) Kakor javljajo brez izjeme vsi listi, je doživel Radić v Londonu popolen neuspeh. Politiki ga niso hoteli niti sprejeti. Ni čuda, da je Radić pobral šila in kopita, ter odšel v Švico, kamor je pravočasno naložil denar.

(Naši klerikalci) so seveda takoj, ko so zvedeli o Radićevem neuspehu Radića zatajili in se pričeli vezati z radikali. Pa kdo je mogel od naših klerikalcev pričakovati kaj drugega.

(Boj za Reko) je stopil očividno v odločilno fazo. Baje je sporazum med nami in Jugoslavijo že dosežen. Vsebinsko sporazuma pa prikriva Italija in Jugoslavija. Komu v dobro? Ljudstvu gotovo ne.

(Nemčija.) Odporna sila Nemčije pojava in sicer vsled strahovitega padanja nemškega denarja. En dolar velja že 16 milijonov mark, en dinar skoraj 200.000 mark.

Drobne vesti.

(Rateški kolodvor) pripade Jugoslaviji, kakor poroča »Slov. Narod«. Razmetitev v Triglavskem pogorju je skoraj končana, samo vprašanje pripadnosti vrha Triglava je še nerešeno. Meja je skoraj ista ko stara gorislo-kranjska meja in dobimo zato vseh 7 Triglavskih jezer. Enako pripade nam spodnje Kladsko jezero, dočim dobimo gorenjska Italija. S tem da pripade, kakor rečeno, k nam tudi Rateški kolodvor bo silno ustrezno ratskemu prebivalstvu, ki ima velik del svojega posestva v bližini kolodvora.

(Štrajk mornarjev) v Primorju je končan in se vrši promet že popolnoma redno. Mornarji so si sicer izboljšali svoj položaj, toda daleč ne v oni meri, kakor so zahtevali in kakor bi tudi zaslužili. Gospodarska škoda štrajka pa je velika.

(Svetovno mirovno konferenco) namestila sklicati novi ameriški predsednik Coolidge (izgovori Kulidž). Konferenco je nameraval sklicati že bivši predsednik Harding.

(Bolgarska narodna banka) bo izdala za 800 milijonov levov novih bankovcev, S Stamboljskim se je končalo tudi dobro gospodarstvo na Bolgarskem.

(Carigrad) bodo v kratkem zasedle turške čete, ker so pričele zavezniške čete v zmislu določb lozanske pogodbe že zapuščati Carigrad.

(Rusko zračno brodovje) šteje sedaj 400 edinic (letal in zrakoplovov). Tročrkljavi letal, da bo štelo brodovje v treh letih 3000 aeroplanov.

(Na Irskem) so bile pred kratkim volitve. Vlada stranka, ki je za sporazum z Angleži, je zmagala na vsej črti. Glavni vodja republikancev De Valera je propadel popolnoma.

(V Maroku) so doživeli Španci vnovič težek poraz od strani upornikov. Vstali so vrtili do mesta Tetuna, kjer je prišlo do boja, v katerem so imeli Španci 60 mrtvih.

Mala kronika.

(Tihotapljenje) cigaretne papirja in saharina iz Avstrije preko naše države v Albanijo so vršili v Celju v velikem slogu carinik Grünwald iz Osijske in pa nekateri zagrebški in sarajevski židovi. Železniški komisar Tkalečev je zasledil v Zagrebu preko 200 kg takega blaga, nakar so bili vsi tihotapci zaprti. Pri Grünwaldu, ki je živel silno razkošno, so našli še 30.000 dinarjev, ki jih je dobil kot nagrado za pomoč pri tihotapljenju.

(Z vojnim letalom) sta pobegnila iz Novoga Sada dva ruska oficirja, ki sta bila uslužbena pri naši vojski kot letalca. Imela pa sta smolo in pristati sta morala v Rumunijo, kjer so oba aretirali in jih vročili našim oblastem. Oddana sta bila vojaškemu sodišču v Petrovaradinu. Tudi letalo je prešla naša država nepoškodovano nazaj.

(Valec nezadostne prehrane) se je zgrudil v Mariboru pri delu železniški uslužbenec Rudolf Urbanček. Skrajni čas je, da se nekaj stori proti bedi uradnikov.

(Velika avtomobilska nesreča) se je pripetila v bližini Nizze. Avtobus se je prevrnil v reko Car. Šest oseb je bilo mrtvih, 13 pa ranjenih.

(Svetovni koncil) bo drugo leto v Rimu. Koncila se udeležijo 1200 škofov. Ogovori se, da bo na tem koncilu sklenjeno, da sme papaz zapustiti Rim.

(Požig iz masčevanja.) 77 letni berač je zažgal Birmarischu v Podkrajju pri Velenju iz masčevanja, ker se je 2 njim spri, ko bi bil je zato obsojen v 6 mesečno lečo.

(S sekuro) je ubil očeta Franjo Lipohar iz Levinovca. Napadel je svojega očeta in ga z uhom sekire tako dolgo tolkel, da je bil mrtev. Nečloveškega sina so zaprli.

Kmetijsko šolstvo.

(Na državni kmetijski šoli na Grmu v Novem mestu) se prične novo šolsko leto začetkom novembra t. l. Prošnje s prilogami je vlagati do 20. septembra t. l. pri ravnateljstvu, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

(Gospodinjstva šola v Šmiluhu pri Novem mestu) prične s poukom dne 15. oktobra. Tečaj traja do 15. aprila. Prošnje za sprejem je vlagati pri ravnateljstvu šole do 20. septembra t. l. Prošnjam je priložiti rojstni list, zdravniško izpričevalo in zadnje šolsko izpričevalo. Potrebna pojasnila daje ravnateljstvo.

(Državna kmetijska šola v St. Juriju ob J.) Enoletni tečaj na državni kmetijski šoli v St. Juriju ob J. se začne početkom novembra in traja do konca septembra. Razmetroma kratka: učna doba omogoča kmetiskim staršem, ki težko pogrešajo svojega sina za dalj časa, da ga vseeno lahko pošljejo v šolo. V tem kratkem času se pa tudi ne oddalji domačim razmeram. Učenci so oskrbljeni na zavodu s stanovanjem in hrano, pa tudi perilo se jim čisti. Za to vse se plača 240 Din mesečno in sicer v polletnih obrokih vnaprej. Ako bo rastla draginja, se zviša ta oskrbina. Šolnina znaša 10 Din mesečno in jo plačujejo samo učenci, ki so doma izven Slovenije. Nekaj je tudi prostih mest, polovljenih in celih. Ta se oddajo le sinovom manj premožnih kmetov, ki se izkažejo, da so take podpore potrebni in ki si zavežejo, da ostanejo zvesti kmetijskemu stanu. Pogoji za sprejem so: 1. Dovršeno 16. leto starosti, 2. dobro dovršena ljudska šola, 3. popolno telesno in duševno zdravje ter krepka postava in brezhlbnost značaja. V prvi vrsti se upoštevajo sinovi kmetičkih staršev, posebno, če so se bavili že doma s kmetijstvom. Za sprejem naj se pošljejo prošnje najkasneje do 30. septembra podpisanimu ravnateljstvu. Prošnje morajo biti na celo polo lastnoročno pisane, kolikove 3 Din; priloži naj se kolek za 10 Din. Priložiti se morajo tudi sledeče listine: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. zadnje šolsko 4. zdravniško in 5. navrstveno izpričevalo, 6. reverse staršev ali varuha, s katerim se zavežejo redno plačevati vse nastale stroške ter poravnati vsako prizadeto škodo in 7. listin, ki kažejo kako olajšavo glede oskrbine, tudi uradno potrjeno spričevalo o premoženjskih razmerah. Obveznost plačevati vse razne stroške razun dovoljenega jim popusta glede oskrbine, velja pa tudi za sledeče, kakor tudi plačati polno oskrbino za nazaj, ako dočim učence izstopi brez tehtnega vzroka iz zavoda pred koncem tečaja ali če izgubi radi malomarnosti ugodnosti znižane oskrbine. Po predpisu za pol leta naprej plačane oskrbine se ne vrnejo, če učenec odide svojevoljno prej. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

Fran Malásek — Grm.

čejo saditi, in pravijo, da je bolje koruzo saditi kot pesi. Presojajo celo stvar iz kmečkega stališča, moram reči, da je cena 20 Din za 100 kg zelo nizka. Pridelovanje pese s strani sladkornih tvornic pride znatno dražje.

Letos pridelujejo tvornice v lastni režiji peso na 2500 ha in samo na 500 ha kmetije po pogodbi.

Sladkorne tovarne najamejo zemljišča in plačajo 500 do 700 dinarjev od hektarja, vsa vprega in vse delo pride na 8000 dinarjev, skupno približno 9 do 10 tisoč dinarjev na 1 ha. Ako se pridelava povprečno na 1 ha zemlji 250 q, stane 1 q sladkorne pese 40 dinarjev in tako ceno bi morale tvornice plačati kmetu, ako bi ga hotele pridobiti za saditev pese. Cisto drugo zanimanje za sladkorno industrijo bi imeli kmetje, ako bi bilo podjetje njihova last in bi potem dobili mesto visoke cene za peso, visoke obresti na svojih deležih in bi jim bilo s tem vse poplačano. Toda danes temu ni tako in zato izhajajo naše tvornice vzlic visokim pridelovalnim stroškom briljantno. Iz 250 q pese, pridelanih na 1 ha, se dobi namreč 35 q čistega sladkorja, ki ga prodajajo po 24 do 25 Din kilogram, kar znese na ha za sladkor 84.000 Din, odšteviš vrednost pese v znesku 10.000 Din; $\frac{1}{4}$ vrednosti sladkorja vpoštevajoč na produkcijske stroške 67.500 Din, ostane na 1 ha čistih 6500 Din, ali pri 3000 ha čez 19 do 20 milijonov dinarjev.

Akcijski kapital ene take tvornice znaša 20 milijonov dinarjev. Dejanska vrednost tvornice je pa 4 krat večja in ako se vpoštevata vsakoletna amortizacija in druga popravila, smemo računati da donesejo delnice 25 odstotno obrestovanje.

Iz tega torej sledi, da ima sladkorna industrija pri nas veliko bodočnost in bi ne pomnoževanje in razvoj znatno pripomogel k aktivnosti naše trgovske bilance, ker bi lažje konkurirali proti orientu. Mislimo zato, da ne bi bilo treba sladkorne pese izvažati, kakor poročajo razni časopisi, opirajoč se na uradna poročila raznih oddelkov ministrstva. Ta poročila se mi večkrat zde naravnost iz zraka prijeta, kakor n. pr. poročilo v »Jutru« z dne 7. avgusta, da se v naši državi pridelava 14.000 vagonov pese, kar da bi zadostovalo k večjemu za dve tvornici.

Drugo tako napačno poročilo se je glasilo, da se je pri nas posejalo s peso 20.000 ha zemlje, kar je seveda napačno, ker potem bi pridelali, če bi dal 1 ha le 250 q, 50.000 vagonov pese.

V splošnem kaže pesa zelo dobro in mislim, da bo dal, če bo zdaj proti jeseni še dosti padavin, še več na 1 ha. Naše tvornice bi lahko delale močno konkurenco tujemu sladkorju, ako se ne bi držale cen na svetovnih tržiščih, in bi vpoštevale le resnične stroške in primerno obrestovanje glavnice.

Fran Malásek — Grm.

Gospodarstvo.

(Podržavljenje južne železnice) je bilo izvedeno v zmislu rimske pogodbe v noči od 31. avgusta na 1. september. Podržavljenje se je izvršilo v popolnem redu. Dosedanje obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani ostane v glavnem neizpremenjeno. Za generalnega ravnatelja je imenovan g. Deroko. Njemu je pridelen poseben svet, med čigar člani je tudi g. Ivan Hribar, bivši pokrajinski namestnik za Slovenijo. Vsem je prevzela država s podržavljenjem 746 kilometrov železniške proge, za kar bo morala letno odplačevati od 5 do 7 milijonov zlatih frankov ali skoraj 130 milijonov dinarjev. Minister Janković je v posebnem razglasu obvestil železničarje o podržavljenju. V tem razglasu obeta železničarjem razne ugodnosti, ki da jim bo dalo podržavljenje. Želimo samo, da ne bo ostalo pri obljubah. — Če se bo sedaj vršil obrat enak v redu ko dosedaj, bo militarizacija v kratkem ukinjena. Iz tega se vidi, da ni bila militarizacija južne železnice odgovor na štrajk, temveč priprava za podržavljenje. — Če bo rodilo podržavljenje južne železnice one uspehe, ki si jih g. Janković obeta, pa zelo dvomimo.

(V. jugoslovanski združni kongres v Celju.) Dne 5., 6. in 7. oktobra letošnjega leta se vrši skupno s proslavo 40letnice celjske Zadrzne Zveze v Celju V. jugoslovanski združni kongres. Kongresa se udeležijo nele odposlanci vseh združni organizacij v naši državi, temveč tudi odlični zadrugarji iz Francoske, Nemčije in Švice.

(Premovanja konj.) Konjerejski odsek 1 Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani priredi letno sledeča premovanja: Dne 3. septembra ob 8. uri dopoldne na Igu; 4. septembra ob 8. uri v St. Vidu na Ljubljano; 4. septembra ob 2. uri popoldne v Mengšu; 6. septembra ob 8. uri v Kranju; 7. septembra ob 9. uri v Lescah; 9. septembra ob 8. uri v Mokronogu; 11. septembra ob 8. uri v St. Jerneju. Premovanje se vrši na Igu in v St. Vidu za konje mrzlokrvne in toplokrvne pasme; v Mengšu, Kranju in Lescah samo za mrzlokrvne konje; v

Mokronogu in St. Jerneju pa samo za toplokrvne.

(Izvoz sadja v Nemčijo.) Kakor znano, so svojčas Virtemberžani kupili po Spodnjem Štajerskem velike množine sadja za napravo sadjevca (Mostobst). Letos se zopet za to sadje živahno zanimajo. Interesenti naj se obrnejo po tozadavne informacije z navedbo cen in množine, ki bi jo imeli za eksport, na Zadržno Zvezo v Celju.

(Finančna delegacija) objavlja uradno, da izide »Izkaz o stanju hranilnih vlog in dvigov pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji za 1½ četrtletje 1923« v eni prihodnjih številki »Uradnega lista«.

(Zagrebski tedenski sejem.) Zagreb, dne 29. avgusta. Dogon živine je bil slab. Cene so nekoliko padle. Domači voli I. vrste so bili 15 do 17.50, II. vrste po 13.50 do 14.50 in III. vrste po 11.50 do 12.50; domače krave od 12 do 19.50, bosanski voli od 10 do 13, najslabša živina pa po 8 do 9 dinarjev za kg žive teže. Konj je bilo zelo veliko, kupcev pa zelo malo. Zato je bila kupčija slaba. Za par konj se je zahtevalo n. pr. 40.000 dinarjev, ponujal so pa le 20.000. Teleta so bila boljša po 20 do 21, slabša po 16.50 do 17.50, svinje pa po 24.50 do po 60 do 100, detelja po 100 do 125, otava po 95 do 115, slama pa po 60 do 75 19.50 za kg žive teže. — Seno je bilo dinarjev za meterski stot.

(Tržne cene v Novem Sadu.) Meso, prvovrstno, 80 do 88 K, slabše po 72 do 80 K. Teletina do 120 K, ovčje meso 80 K, svinjina do 120 K, prekaeno svinjsko meso do 160 K, prekaen špeh po 152 K. Perotnina: Par piščancev 160 K, kokoši 320 K, ena gos 500 do 600 kron (po teži), par rac 200—240 K. — Moka št. 0 po 24 K, krušna moka po 20 kron. — Mleko liter 12 K, smetana 160 K, surovo maslo 280 K. — Fižol suh do 24 K kg, zelen fižol 20 K, krompir 8 do 12 K, špinaca 20 K kg. — Jabolka do 16 K, slive 8 K, breskve do 40 K, grozdje do 24 K kg.

(Trg s surovimi kožami.) Ljubljana, dne 31. avgusta. Vsled pomanjkanje blaga rastejo cene kožam. Lahke goveje kože, težke do 30 kg veljajo od 20 do 22 Din za kg, do 40 kg težke od 24 do 26 Din in telečje od 27.50 do 28.75 Din za kg. — Spodnje usnje dinarjev za kg: vaš-podplati, lahki, v polovicih po 80, isti težki po 85, kruponi od 110 do 120, notranjki od 55 do 60, vratovi od 55 do 60, afirmi od 42.50 do 45; vrhne usnje: rjava kravina po 100—115, črna gladka kravina od 110 do 120, črna gladka teletina od 130 do 140, rjava teletina od 180 do 200, črn likanec od 80 do 82, boksteletina od 27.50 do 30, za kvadrat ševro črn 35 do 40 in ševro barvan 45 do 47.50 dinarjev.

(Kdor želi kupiti dobre harmonike), ta jih naj naroči pri tov. Simončiču v Strnišču pri Ptuj.

(Umetno valjenje jalc.) V paviljonu »K« kolo št. 526 ima tvrdka Nickerl & Co. iz Dunaja razstavljene valilne stroje in druge perotnarske potrebščine. Pred tem oddelkom je vedno polno interesentov, ki se ne morejo načuditi preciznosti valilnih strojev in ima tvrdka tudi že precej naročil, ker je cene znatno znižala. Da so se tudi naši ljudje pričeli zanimati za racionalno umetno valjenje jalc in vzgojo perotnine je zelo razveselil pojav in je le priporočati, da se tudi manjši kmetje prično zanimati za perotnarske stroje, ki za sedanje razmere niso niti dragi. Brez teh strojev pa perotnina ne donaja veliko dobička, ker je uspeh mogoče ednole z valilniki. Na vsak način bo potrebno povzdigniti tudi rejo perotnine, tako da bo mogoče misliti na večji dobičkonosen izvoz perotnine. Vseled tega priporočamo vsem našim čitateljem, da si na vselejmu ogledajo te stroje in komur je za gospodarski napredek, naj si tak stroj nabavi sedaj, ko je najugodnejša prilika za nakup.

Poslano.

Slavno uredništvo »Kmetijskega lista« v Ljubljani.

Na notico v »Jutru«, da ustanovljata bivša poslanca dr. Vošnjak in Drofenik novo stranko, Vas prosiva, da objavite v listu, da je ta vest popolnoma izmišljena in brez vsake podlage. Podpisana nameravava obiskati vse naše zaupnike, da se ožive organizacije »Samostojne Kmetijske Stranke« in ker ima to potovanje lep uspeh in je povsod opažati med našimi štajerskimi somišljeniki ponovno živo zanimanje za našo stranko in ker zapuščajo naši štajerci »Jutrovo deželo« je vrglo »Jutro« to tendenciozno vest v svet. Ako že govorimo o razpadajoči stranki, velja to poprej za stranko penzioniranih generalov Vekoslava I. in Gregorja Jeržaja zadnjega. Mi pa vstajamo, ker imamo zdrave smerice, ki zasledujejo predvsem gospodarsko delo in gospodarsko in kulturno povzdigo kmečkega, kmečko obrtniškega in kmečko industrijskega, torej ako hoče slavno »Jutro«, »agrarnega« staleža.

Torej zapomnite si »Jutrovci«, da se naše »kmetijačke« vrste spajajo, ne pa razkrajajo.

Maribor, St. Jur ob juž. žel. dne 2. septembra 1923.
Josip Drofenik.
Dr. Bogumi Vošnjak.

Turški Pavliha.

Mlin Nasradina-hodža.

Nasradin-hodža je našel na nekem hribčku pripraven prostor in si začne zidati mlin, a še mu ni prišlo na um, da je treba za mlin tudi vode, dokler ga ni vprašal neki znanec, ki je to videl:

»A kje bodejo ljudje napajali konje, kadar bojo prihajali v mlin, da meljejo?«

Nasradin-hodža preži na tata.

Nekoč se je Nasradin-hodža umival, kakor zahteva to turška vera, pa se priplazi neki lopov mu ukrade kožuh in zbeži. Ko vidi Nasradin-hodža, da nima kožuha, se odpravi na pokopališče in sede, kakor da bi nekoga čakal. Neki deček pa, ki je videl, kako je ukradel lopov kožuh in kam je zbežal, reče Nasradinu-hodži:

»Čuj, mojster, tat, ki ti je ukradel kožuh je zbežal na ono stran, tu ga ne boš dočkal!«

»Naj beži, kamor hoče,« odvrne Nasradin-hodža, »naposled bo moral priti tu sem.«

Nasradin-hodža ukrade bivolico.

Nekoč ukrade Nasradin-hodža bivolico, jo odpelje domov in jo zakolje. Nekaj mesa poje, ostalo spravi za zimo in kožo skrlije. Gospodar išče svojo bivolico, pride tudi do hiše Nasradin-hodže in ga vpraša, ali je nima kje videl njegovo žival. Nasradin-hodža pa reče svoji ženi:

»Daj, žena, stopi in prinesi ono kožo, da mu pokažem, kako je treba čuvati živino, da ga bo sram in da bo drugič bolje pazil nanjo.«

Nasradin-hodža krađe drva.

Bilo je v mesecu ramazan pred največjim praznikom bajramom. Nasradin-hodža je že par noči kradel drva pri sosedu, a nekoč ga sosed zapazi in ga izpustje:

»Hodža, da te ni sram! Misli sem, da si pošten človek, a si lopov in tat!«

Nasradin-hodža mu odvrne popolnoma mirno:

»Sosed, zdaj je mesec ramazan, ko Alaha molimo in Mohameda in se pripravljamo na bajram. Ne spodobi se vernikom, da bi se prerekli in se psovali, si naloži butaro drvi in izgine v temi.

Ne žensko, temveč moško vprašanje.

»Kako pridrižiš moža doma?«

Moj Bog, ta večni refren in naša uboga nad vse skromna ženska duša!

Ali ne veš, da to ni mož, če ne živi izven doma; ali ne veš, da to ni gospodar, če ne udari po mizi in se uveljavi: »Jaz sem gospodar,« ali ne veš, da to ni oče, če se otroci ne skrijejo v bojazni ob njegovem hudem pogledu?

Ali ne veš, da je baš to refren moža, našega moža, našega gospodarja, našega očeta?

Ti pa uboga, že stokrat ponižana žena, vztrepetaj ob vsakem takem refrenu in se skriješ vase in iščeš — in iščeš krivdo tega moža v sebi. »Kaj nisem dobra žena? — skrbna gospodinja? — ljubeča mati?« Še bolj se skloniš, še bolj si dobra, še bolj skrbna, še bolj ljubeča.

Ali refren moža je isti.

Zakaj, on je baš v tem — mož.

Ko je umiral otrok, je mož odšel z doma: Bilo mu je pretežko. Žena je ostala sama z vso težo.

Pravkar sta štela mož in žena zadnji denar, ki bi zadostoval komaj za gospodinjstvo prihodnjega dne. Denar je še ležal na mizi, ko pride možev prijatelj in ga povabi na pomenek.

»Pa ostanita tukaj,« povabi žena.

Med tem že vtakne mož za gospodinjstvo namenjeni denar v žep in hoče od doma.

»Jože, to —« hoče ona ngovarjati; pa v tem udari on po mizi: »Jaz sem gospodar!«

Otrok prinese slabo spričevalo in ga pokaže materi — boji se.

Mati reče: »Bojim se zate — pa boš prosil očeta, da ti pokaže, podobljša se.«

Oče pride in vzroji: »Pokazal? Ti bom že pokazal — s šibo Ti bom pokazal, pa boš razumel —.«

In ti, uboga majhna žena, se ukvarjaš z vprašanji, kako pridrižiš moža doma! Pred vsem — dvigni se — prav v tisto višino se dvigni, da vidiš možu v oči iz oči in vprašaj, s pravico vprašaj:

Mož — gospodar — oče — kje si?!

Ta žalibog marsikje prepotrebna vprašanja je napisala v 8. številki »Ženskega sveta« pisateljica Š. Zenske preberite ta vprašanja možem, zakaj brez srca je, kdor ne bi uvidel, da ni ženska vredna samo dela, temveč tudi priznanja, obzirnosti in spoštovanja.

Mož bodi gospodar, toda gospodarju ne gre samo prva beseda, ampak tudi prva dolžnost.

To je mož; naš mož, naš gospodar, naš oče.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Šelenburgova ulica šte. 1

KAPITAL in REZERVE DIN 17.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočnejše in najkulantnejše.

Brzjavi: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE:

Konjica
Meža-Dravograd
Ljubljana (mestna
nadalnica v kolo-
dvorski ulici)

Koranit!

Najboljši material za pokrivanje streh. Prevzamem tudi črno-pokrivaška dela, strehe iz lesnega cementa in strešne lepeneke.

Skladišče:

Maks Ussar

Maribor

Gregorčičeva ul. št. 17

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani

prodaja premog slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brokete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II.

Vse pleše!

kjer se oglaš harmonika domače

trvdke

Vinkota Simoniča
Strnišče pri Ptuj.

Nizke cene! Ugodni plačilni pogoji!

Na velesejmu pav. „K“ 534.

Jeziki!

Cenjenim naročnikom „Kmetijskega lista“, zlasti onim, ki imajo svoje znanje v Ameriki, najvišje naznanjamo, da sem otvoril oblastveno odobreno pisarno za prestavljanje spisov iz tujih jezikov v slovensko in obratno. Jamčim za pravilnost prevajanja. Cene zmerni.

Vljudo se priporočam za obila naročila

Hinko Privšek

Ljubljana, Miklošičeva c. 19/I.

poleg sodišča

Perutnino

kokoši, piščance, race kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako sredo in soboto I. Slamič, Glince šte. 213.

Rabljeno, uporabno posodo za razpošiljanje svežega mleka (kante) kupi Gospodarska zadruga v Središču ob Dravi.

Pri trgovcu pazi na znamko in na vtisnjene besede „GAZELA“-MILO

Ne zamudite obiskati

SINGER-jev

oddelek št. 155
na Ljubljanskem velesejmu.

Jadranska banka a. d. Beograd

Dionička glavnica: Din 60.000.000. Rezerva: Din 32.515.000.

Podružnice:

Bled
Cavtat
Celje
Dubrovnik
Ercegnovi

Jelsa
Jesenice
Korčula
Kotor

Kranj
Ljubljana
Maribor
Metković

Prevalje
Sarajevo
Split
Šibenik
Zagreb

— Amerikanski odio. —

Naslov za brzjave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

FRANK SAUSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.

Veza za Južno Ameriku:

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavnica Din 25.000.000
Skupne rezerve: nad Din 20.000.000

Centrala: Ljubljana-Dunajska cesta

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Brzjavi naslov: Banka Ljubljana

Tel. št. 261, 413, 502, 503 in 504.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše.